

ЗАПИСНИК

Са 12. редовне седнице XVI сазива Научног већа Института за заштиту биља и животну средину, Београд. Седница је одржана 19.05.2023. године са почетком у 10,00 часова.

Седници присуствује 13 од 15 чланова Научног већа и то:

- 1) др Јелена Јовић, научни саветник, заменик председника Научног већа,
- 2) др Милана Митровић, научни саветник,
- 3) др Татјана Цврковић, научни саветник,
- 4) др Жарко Ивановић, научни саветник,
- 5) др Раде Станисављевић, научни саветник,
- 6) др Татјана Поповић Миловановић, научни саветник,
- 7) др Данијела Шикиљак, научни саветник,
- 8) др Ненад Тркуља, виши научни сарадник
- 9) др Добривој Поштић, виши научни сарадник,
- 10) др Ратибор Штрбановић, виши научни сарадник,
- 11) др Данијела Ристић, виши научни сарадник
- 12) др Оливер Крстић, виши научни сарадник,
- 13) др Јована Благојевић, научни сарадник.

Оправдано су одсутни: др Катарина Гашић, научни саветник, председник Научног већа и др Иво Тошевић, научни саветник.

Др Катарина Гашић се седници прикључује у 10 и 30 часова, непосредно пре усвајања дневног реда седнице.

Седници присуствује др Мира Старовић, научни саветник и др Горан Алексић, научни саветник, обоје из Одсека за болести биља ИЗБИС, као и технички секретар Института Јелена Милановић, у својству записничара.

Седницу отвара и њом председава др Јелена Јовић, заменик председника XVI сазива Научног већа. Отварање седнице отпочиње кратким обраћањем присутнима. Председавајућа констатује да истраживачи Института, као најобразованији део друштва, као и Институт као научна установа, носе посебан ниво одговорности у друштву због чега сматра да сви чланови Института треба да уложе повећани напор појединачно и колективно како би друштво у целини било боље у околностима трагедија које су га задесиле. Затим упућује молбу свим присутним члановима Већа и учесницима седнице да иста започне минутом ћутања у знак поштовања и саосећања са породицима и другарима жртава недавних масовних злочина у Србији.

Др Јовић затим отпочиње рад седнице Већа и констатује да постоји кворум за рад и одлучивање и отвара дискусију поводом предложеног дневног реда седнице. Предлаже да се тачка 5. предложеног дневног реда „Разматрање молбе за пријаву на „SWG RRD initiative for national expert for Serbia for soil management“, др Богдана Николића“ брише, а да се предмет разматра под тачком „разно“. Образлаже да је овај предмет упућен Научном већу на дан када је био крајњи рок за достављање документације на наведеном конкурсима чиме је искључена могућност да Веће заиста разматра предмет већ само може да констатује да је документација предата, што може да учини и под тачком „разно“. Затим предлаже др Добривој Поштићу да размотри могућност да се тачка 3. предложеног дневног реда поводом покретања поступка његовог превременог избора у звање научни саветник помери за седницу у августу. Предлог образлаже тиме да није извесно да ће бити могуће одржати редовну седницу Већа са кворумом

научних саветника током јула месеца када би требало да се разматра извештај по овом предмету, јер су у том периоду честа одсуства истраживача услед теренских истраживања, као и због коришћења годишњих одмора. Др Поштић кратко разматра предлог, а затим констатује да би ипак желео да се предмет разматра на текућој седници Већа. Након објашњења др Јовић да би у случају да Научно веће на наредној седници нема кворума за одлучивање по предмету извештаја за избор у звање др Поштића, он требао да сарађује са председником Већа како би се та ситуација превазишла. Договорно констатују да ће др Поштић по свим аспектима спровођења поступка сарађивати са председником Већа како би се процедура ефикасно спровела у складу са законским одредбама и роковима. Чланови Већа нису имали примедбе на предлог да се брише тачка 5. из предложеног дневног реда седнице. Након констатације др Јовић да више нема пријављених за дискусију, ставља на гласање и Научно веће једногласно усваја следећи:

ДНЕВНИ РЕД

1. Усвајање Записника са 10. редовне седнице Научног већа одржане 15.03.2023. године, и Усвајање Записника са 11. електронске седнице XVI Научног већа одржане 13.04.2023. године;
2. Извештај о реализацији одлука и закључака са 10. редовне седнице и 11. електронске седнице Научног већа;
3. Разматрање захтева и покретање поступка превременог избора у звање научни саветник др Добривоја Поштића;
4. Покретање поступка за валидацију и верификацију техничког решења др Горана Алексића и коаутора;
5. Разматрање молби и извештаја са научно-стручних скупова и усавршавања;
6. Разно.

Тачка 1.

По првој тачки дневног реда разматра се Записник са 10. редовне седнице XVI сазива Научног већа одржане 15.03.2023. године и Записник са 11. електронске седнице XVI сазива Научног већа одржане 13.04.2023. године. Будући да предлога за измене и допуне предложеног текста за оба записника није било, исти су једногласно усвојени.

Тачка 2.

По другој тачки дневног реда разматра се Извештај о реализацији одлука и закључака донетих на 10. редовној и 11. електронској седници XVI сазива Научног већа.

Заменик председника Научног већа др Јелена Јовић подноси извештај и наводи да су на 10. редовној и 11. електронској седници XVI сазива Научног већа све одлуке и закључци реализовани на време и достављени заинтересованим странама. Констатује да је на 10. редовној седници усвојено укупно шест одлука које су упућене на даљу реализацију и то: Одлука о утврђивању предлога Комисије за избор др Драгане Марисављевић, научног сарадника Одсека за хербологију Института за заштиту биља и животну средину, у звање виши научни сарадник; Одлука о усвајању молбе подносиоца др Ане Анђелковић, научног сарадника Института за заштиту биља и животну средину и давању сагласности за учешће на Конкурсу за финансирање научно-истраживачких пројеката од стране Rufford фондације; три одлуке о давању сагласности за учешће на међународном научно-стручном скупу *VIII International Conference INOPTER 2023* за др Ратибора Штрбановића, др Добривоја Поштића и др Радета Станисављевића; Одлука о давању сагласности за учешће на међународном стручном скупу састанак Панела за инвазивне биљке (*EPPO Panel on Invasive Plants*) у оквиру EPPO (*European and Mediterranean Plant Protection Organization*) за др Драгану Марисављевић. Др Јовић даље наводи да су на 11. електронској седници донете укупно две одлуке и да су оне правовремено

реализоване и достављене МНО за БиП на даље одлучивање. Донете су следеће одлуке: Одлука о усвајању захтева др Татјане Поповић Миловановић, научног саветника Одсека за фитопатологију Института за заштиту биља и животну средину, у име групе аутора, за валидацију и верификацију техничког решења у категорији М82, под називом: „Нова формулација уља каранфилића (*Syzygium aromaticum* L.) у контроли бројности кромпировог мољца (*Phthorimaea operculella*)“, и Одлука о усвајању захтева др Ратибора Штрбановића, вишег научног сарадника Одсека за фитопатологију Института за заштиту биља и животну средину, у име групе аутора, за валидацију и верификацију техничког решења у категорији М82, под називом: „Побољшање квалитета семена луцерке и црвене детелине применом предсетвених третмана“.

Будући да није било пријављених за дискусију поводом поднетих извештаја, исти су једногласно усвојени.

Др Јовић, након усвајања извештаја о реализацији одлука и закључака са претходне две седнице Већа, констатује потребу да се пре преласка на следећу тачку дневног реда продискутују околности које су довеле до одржавања 11. електронске седнице, односно чињеница да су техничка решења поднета уз извештај о раду НИО за претходну годину, а да нису претходно достављена Научном већу на разматрање и упућивање на даљу надлежност МНО за БиП у складу са процедуром и одредбама Правилника Министарства. Др Јовић констатује да је из вишегодишње праксе рада Научног већа Института јасно да договори успостављени на Већу о поштовању процедура и врсти докумената која се упућују Научном већу, односно која Веће разматра јер су у његовој надлежности, максимално шест месеци бивају поштована од стране истраживача и да се чини да је то последица заборавности. За превазилажење ових околности и ситуације др Јовић предлаже да председник и секретар Научног већа на сваких шест месеци упуте електронско обавештење свим истраживачима Института са прецизним, таксативно наведеним подацима која врста предмета и у којим роковима се доставља Научном већу на разматрање. У дискусију се укључује др Мира Старовић и директор Института др Ненад Трукуља са питањима поводом потреба и процедуре разматрања годишњег извештаја о раду НИО од стране Научног већа. Др Трукуља констатује да је до сада годишњи извештај о раду НИО разматрао и усвајао Управни одбор Института, али да је у консултацији са МНО за БиП обавештен да би извештај прво требало да разматра и усвоји Научно веће. Даље констатује да ће сва документа из надлежности Већа док је он директор обавезно разматрати Научно веће и да се овакве ситуације неће понављати. У дискусији је даље утврђена неопходност да се у документима Научног већа дефинише седница на којој се техничка решења, као и монографије, разматрају од стране Већа, као и седница на којој се разматра годишњи извештај о раду НИО и план рада НИО за наредну годину. Након дискусије у којој је учествовало више чланова Већа договорено је да се на наредној седници Научног већа усвоје документа којима би се ово дефинисало. Овим је дискусија по другој тачки дневног реда завршена.

Тачка 3.

По трећој тачки дневног реда Научно веће разматра покретање поступка превременог избора у звање научни саветник др Добривоја Поштића. Председавајућа седницом, др Јовић, износи податке из биографије кандидата са посебним освртом на испуњеност квалитативних и квантитативних критеријума научне успешности. Констатује да су за чланове Комисије за спровођење поступка стицања звања, подношење извештаја и оцену научног рада кандидата предложени:

- др Раде Станисављевић, научни саветник Института за заштиту биља и животну средину, Београд, за председника Комисије;
- др Жељко Долијановић, редовни професор Универзитет у Београду-Пољопривредни факултет, за члана Комисије; и
- др Александра Станојковић-Себић, научни саветник, Институт за земљиште, Београд, за члана Комисије.

Др Јовић даље констатује да је у захтеву за покретање поступка неопходно извршити корекцију у делу где се врши позивање на Правилник о стицању истраживачких и научних звања, односно да треба да се наведене и допуна правилника из ове године објављена у „Сл. Гласник РС“ бр. 14/2023 и да се пратећи ове допуне Правилника састави извештај о кандидату. Др Јовић затим отвара дискусију поводом ове тачке дневног реда.

За реч се јавља др Раде Станисављевић и детаљно образлаже извршеност кандидата и оправданост покретања превременог избора у звање научни саветник. После дискусије у којој су учествовали др Станисављевић, др Ратибор Штрбановић и др Катарина Гашић једногласно је донета следећа

О Д Л У К А

Усваја се захтев за покретање поступка превременог избора др Добривоја Поштића у звање научни саветник.

Након усвојене одлуке, заменик председника Научног већа, др Јовић, констатује неопходност да се са данашњом седницом усвоје измене Правилника о спровођењу поступка за стицање научних и истраживачких звања ИЗБИС у делу у ком би се овај правилник усагласио са изменама Правилник о стицању истраживачких и научних звања („Сл. гласника РС“ бр. 14/2023). Није било примедби на овај предлог и он је усвојен једногласно.

Тачка 4.

По овој тачки дневног реда разматра се захтев др Горана Алексића и групе аутора, за покретање поступка за валидацију и верификацију техничког решења под називом: "Сорта Пловдина – нова индикатор биљка за детекцију фитоплазме винове лозе *Flavescence doree*". Председавајућа седницом, др Јелена Јовић, отвара дискусију по овом предмету и прво даје реч др Мири Старовић и др Горану Алексићу, коауторима решења, да представе предмет. Др Старовић сажето износи податке и резултате истраживања представљене у предмету техничког решења и објашњава сврху процедуре зеленог калемљења код сорте винове лозе Пловдина за детекцију FD фитоплазме у садном материјалу. Др Јовић затим узима реч и износи своје ставове по питању научног садржаја техничког решења. Изражава забринутост за научну и употребну вредност техничког решења, јер је у питању карантинска фитоплазма која се епидемијски шири и која узрокује озбиљне економске штете у бројним виноградарским регионима Европе, која се не може разликовати од других фитоплазми винове лозе по симптомима (већ само молекуларним ДНК анализама), а посебно од широко присутне *Vois noir* фитоплазме која јесте експериментално утврђена у сорти Пловдини. Сматра да је литература која је приказана у техничком решењу застарела, да постоје бројни нови подаци које је требало навести, као и да је неопходно ублажавање ставова који се исказују у тексту техничког решења а који указују на прецизну идентификацију фитоплазме и спречавање ширења болести садним материјалом. Даље сматра да је учињен методолошки превид поређењем метода за утврђивање вируса у садном материјалу винове лозе са фитоплазмама, што није за поређење. Наглашава да је FD фитоплазма карантинска болест, да је забринутост од ширења болести изузетно висока у главним виноградарским регионима Европе и поред свих мера надзора, да постоје додатни нови инсекти вектори (природни и егзотични) који усложњавају епидемиолошки циклус, и да није могуће тврдити да би се техничким решењем калемљењем на сорту Пловдина осигурала безбедност садног материјала. Постављено је питање како би произвођачи реаговали уколико би дошло до избијања епидемија. Посебно је наглашено да није могуће тврдити на основу симптома да је накалемљена симптоматска биљка инфицирана FD фитоплазмом. Др Старовић и др Алексић су у опсежној дискусији детаљније навели све научне податке из техничког решења који подржавају њихове резултате, истичући вишегодишњи рад на истраживањима, и објаснили практичне разлоге због којих литература није савременија. У дискусију су се укључили др Данијела Ристић која је објаснила у којим виноградима је тестирана методологија, др Данијела Шикиуљак која је навела да се мора бити опрезан код карантинских болести и њиховог ширења и др Ненад Тркуља који је навео да је његов допринос као коаутора

на техничком решењу више техничке природе, да што се тиче научног дела колеге су упућеније али да мора бити изражен опрез код карантинских болести. Др Старовић је затим додатно појашњавала предности методе употребе нове биљке индикатора за FD фитоплазму. За реч се затим јавила др Милана Митровић. Констатовала је да разуме колеге ауторе техничког решења да чврсто стоје иза својих истраживања, али да ипак треба узети у обзир да у Одсеку за штеточине биља који се бави FD фитоплазмом толике године постоје компетентни истраживачи, и да је др Јелена Јовић као један од водећих била блага у свом образложењу недостатака у техничком решењу с научне тачке гледишта. Такође је напоменула да је главни акценат у техничком решењу да оно треба да замени молекуларне методе, а управо да би потврдили тачност својих налаза користе ДНК анализе. Затим је др Митровић поставила питање, да ли се добро сећа да је др Слободан Кузмановић имао већ техничко решење под овим називом. Др Мира Старовић је рекла да је то тачно, односно да су покренули поступак, међутим форма уговора коју је управо др Милана Митровић као тадашњи директор наметнула, онемогућила их је у том поступку. Др Милана Митровић се захвалила др Мири Старовић на том коментару и констатовала да су уговори били у складу са законском регулативом у области заштите интелектуане својине. Др Митровић је затим питала да ли је техничко решење покренуто само зато што је потребно неком од коаутора за избор у више звање или планирају нешто даље са тим техничким решењем у смислу промоције код произвођача и Управе за заштиту биља. Јер уколико планирају да наставе с промоцијом техничког решења на штету молекуларних анализа које ради друга лабораторија, и евентуалног конкурисања код Управе за заштиту биља за ове врсте анализа, да то може утицати директно на пословање Одсека за штеточине биља. За такве врсте активности треба да постоји договор истраживача. У супротном, уколико наставе с промоцијом техничког решења које ће угрозити приходе друге лабораторије то се може сматрати сукобом интереса аутора, поготово директора који је и сам коаутор техничког решења. Др Мира Старовић, др Горан Алексић и др Ненад Тркуља су се јавили за реч потврђујући исто да се ово техничко решење неће промовисати нити подносити захтев Управи за заштиту биља за увршћивање калемљења у програм мера, као јефтинија замена за молекуларне анализе детекције фитоплазме FD. Др Јелена Јовић је затим изнела предлог ауторима техничког решења да се изврши допуна, односно корекција делова текста решења: да се промени наслов тако да се не односи на фитоплазму винове лозе *Flavescence doree*, већ на све фитоплазме винове лозе, да се текст ублажи у ставовима по питању прецизности идентификације фитоплазме и спречавање појаве у садном материјалу, и да се ажурира литература чиме би техничко решење било прихватљиво за све чланове Већа. Др Мира Старовић је у одговору на предлог поновила који су разлози и научне основе за техничко решење какво је поднето и зашто сматра да такво треба да буде. За реч се затим јавила др Татјана Цврковић која је објаснила да је неопходно да се промени наслов и делови текста техничког решења који се односе искључиво на FD фитоплазму, јер је фитоплазме на виновој лози немогуће разликовати само на основу симптома и истакла да, као један од истраживача који се бави фитоплазмама винове лозе, може да подржи усвајање овог техничког решења уколико се текст техничког решења усклади са претходно наведеним предлозима др Јелене Јовић. Затим је др Оливер Крстић рекао да се слаже са колегиницама др Јеленом Јовић и др Татјаном Цврковић и сматра да уколико би се наслов променио да би то свакако био и плус за техничко решење јер би се онда односило на све фитоплазме винове лозе. Након исцрпне дискусије у којој је учествовало више чланова Већа, као и др Старовић, др Алексић и остали присутни коаутори техничког решења, др Јелена Јовић је уз постигнуту сагласност аутора техничког решења ставила на гласање одлуку о усвајању техничког решења под коригованим називом „Сорта Пловдина – нова индикатор биљка за детекцију фитоплазми винове лозе“. Одлука је једногласно усвојена.

Након усвојене одлуке седницу напуштају др Мира Старовић и др Горан Алексић. Након ове тачке дневног реда др Данијела Шикиуљак напушта седницу Научног већа због службеног пута.

Тачка 5.

Под петом тачком дневног реда Научно веће разматра молбе и извештаје са домаћих и међународних научно-стручних скупова и то:

- Молбе за одобрење учешћа на научном скупу PPP-Evolution: Risk assessment of efficacy of plant protection product који организује EU BTSF, Торино-Алба, Италија који се одржава од 21. до 23. јуна 2023. године (др Данијела Шикуљак, др Јована Благојевић, др Ненад Тркуља, др Горан Андрић и др Маријана Пражић-Голић)
- Извештај са међународног научног скупа VIII International Conference INOPTER 2023 који је организовало национално друштво за процесну технику и енергетику у пољопривреди. Скуп је одржан у Суботици, Палић у периоду од 23.04. до 28.04.2023. године. (допис бр. 1074/1 од 16.05.2023.). Подносилац др Виолета Оро.
- Извештај са међународног тренинга BTSF – SUSTAINABLE USE OF PESTICIDES WITH A FOCUS ON INTEGRATED PEST MANAGEMENT – 2nd PHASE које је организовала Управа за заштиту биља Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Болоња, Италија, у периоду од 17. до 20. априла 2023. године. (допис бр. 1006 од 09.05.2023, др Татјана Поповић Миловановић).

Наведене молбе и извештаји са научно-стручних скупова су усвојене једногласно у целости, без примедби.

Научно Веће констатује али, услед истеклог рока за одлучивање, не разматра, следеће предмете:

- Молба за одобрење учешћа на међународног научном скупу VIII International Conference INOPTER 2023 (др Виолета Оро).
- Молба за учешће на међународном научном скупу у Прагу (Чешка Република) WORKshop of the EWRS Working Group „Weed vegetation and biodiversity“ (др Ана Анђелковић)
- Молба за одобрење учешћа на међународном научном скупу BTSF-SUSTAINABLE USE OF PESTICIDES WITH A FOCUS ON INTEGRATED PEST MANAGEMENT- 2and PHASE (др Татјана Поповић Миловановић).

Тачка 6.

Под тачком разно др Јовић констатује да није смислено да Веће разматра предмет који је достављен од стране др Богдана Николића јер је исти реализован пре више од два месеца, а уместо тога ставља на усвајање одлуку о сагласности Већа са поднетом пријавом др Богдана Николића „SWG RRD INTIATIVE FOR NATIONAL EXPERT FOR SERBIA FOR SOIL MANAGEMENT. Одлука о сагласности је једногласно усвојена.

Др Јовић затим обавештава Веће да је на 16. редовној седници МНО за БиП у категорији М82 верификовано техничко решење „Развој и примене методе за праћење прорастања луковица црног лука након примене хербицида регулатора раста током периода складиштања“ аутора из Института за заштиту биља и животну средину Др Данијела Шикуљак, др Драгана Марисављевић и др Ана Анђелковић. Затим обавештава Веће да је од МНОБ пристигло тумачење категоризације поглавља у монографији чији је аутор др Катарина Гашић. Увидом у достављени материјал Одбор је донео одлуку да, према критеријумима из важећег Правилника о стицању истраживачких и научних звања и Посебних одлука МНОБ наведена монографија и припадајуће поглавље "припада категорији М12/14, али се за др Катарину Гашић не може рачунати ауторски допринос због непостојања аутоцитата категорије М20". Након овог обавештења покреће се дискусија у којој учествује више чланова Већа поводом услова за признавање ауторског доприноса у монографији, односно поглављу у монографији. Др Катарина Гашић затим обавештава Веће да ће свим истраживачима института упутити посебно електронско обавештење са свим пратећим документима у вези категоризације монографија, односно поглавља у монографијама.

Др Јовић је затим, у складу са чланом 18. Пословника о раду Научног већа, поднела кратак извештај члановима Већа о одржаним седницама Управног одбора Института. Обавестила је Веће да је 28.03.2023. године одржана конститутивна и прва седница Управног одбора у новом сазиву и да је она именована за заменика председника Управног одбора

Института. На првој седници је разматран и усвојен Финансијски извештај института за 2022. годину и усвојене су измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији ИЗБИС. Навела је да је овим изменама формиран нов Одсек у институту: Одсек за зооциде и биоциде, са две лабораторије: Лабораторија за зооциде у заштити биља и ускладиштених производа и Лабораторија за биоциде. Даље наводи да су уведене и неке измене у терминологији у акту. Даље образлаже дискусију која је вођена на седници и констатује да је на предлог чланова УО ван института договорено да се у посету институту позове нова министарка науке, технолошког развоја и иновација.

Затим се за реч јавила др Татјана Поповић Миловановић са питањима упућеним Већу и директору института поводом функционисања репозиторијума института и потребе да се исти уреди, јер недостају бројне публикације. Др Милана Митровић се јавља за реч и кратко објашњава да је она преузела на себе да среди репозиторијум и да је унос свих података у току.

За реч се затим јавио др Ненад Тркуља, директор института и констатовао да је поред новог Правилника о организацији и систематизацији ИЗБИС усвојен и нов Колективни уговор који подразумева и надокнаде за ангажовање председника Научног већа, вођење репозиторијума, као административно вођење портала е-наука везано за истраживаче нашег института.

Под тачком разво, Др Ненад Тркуља, директор Института, обавестио је чланове Научног већа да се реализација пројекта Призма очекује у септембру. Такође је поднео усмено обаштење о пројекту ПРОМИС. На седници је договорено да ће се наредна седница одржати почевком јула.

Седница је завршена у 12,15 сати.

Записничар

Јелена Милановић

заменик председника Научног већа

др Јелена Јовић